

GEOGRAFSKO DRUŠTVO HRVATSKE

LA SOCIÉTÉ DE GÉOGRAPHIE DE CROATIE

SASTANCI GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE GODINE 1958.

6. I. *Sastanak Nastavne sekcije*, na kome su: A. Cvitanović i P. Kurtek referirali o »Nastavnom programu iz geografije u reformiranoj osmogodišnjoj školi«.
13. I. *Opći sastanak*, na kome je Dr. I. Crkvenčić govorio o »Utjecaju sveske krize na izgradnju novih naftovoda u Blikom istoku«. — I. Baučić je referirao »O još jednoj teoriji postanka kontinentata«.
20. I. *Opći sastanak*, na kome je Dr. R. Bičanić održao predavanje »Dojmovi iz Japana«.
Stručni sastanak, na kome je V. Blašković održao predavanje »Gornje Posočje«.
- 30.-31. I. Seminar za nastavnike geografije:
 - a) A. Cvitanović referirao o »Nastavnom programu iz geografije u reformiranoj osmogodišnjoj školi i dosadašnja iskustva«.
 - b) P. Kurtek o »Problemu nastavnog programa iz geografije o reformiranoj gimnaziji«.
 - c) P. Kurtek uvodnu riječ o »Razmjeni iskustava o geografiji na maturi«.
 - d) Dr. J. Roglić održao predavanje »Opažanja od Crne Gore do Makedonije«.
 - e) Dr. J. Crkvenčić i M. Friganović o »Polarnim predjelima u Međunarodnoj geofizičkoj godini«.
 - f) F. Lulić održala referat o »Problemu stručnog obrazovanja nastavnika geografije«.
 - g) B. Starčević je prikazala »Geografski kabinet« — iskustvo jedne škole.
 - h) I. Barić, R. Pavić i V. Vičić su prikazali »Grafičke metode u nastavi geografije«.
 - i) L. Trivanović, Dr. O. Oppitz i P. Kurtek o »Demonstraciji i načinu korištenja novih nastavnih filmova i dijafilмова«.
1. II. *Godišnja skupština* Geografskog društva Hrvatske (v. poseban prikaz).
3. II. *Stručni sastanak*, na kome je M. Friganović predavao o »Utjecaju društvenih zbivanja na naseljenost u poljima gornje Krke«.
9. II. *Opći sastanak*, na kojem je prikazan film »Beograd, naš glavni grad«.
17. II. *Sastanak Nastavne sekcije*, na kome je Z. Dorofejev održao predavanje »Odabrane ekskurzije po Jugoslaviji«.
24. II. *Stručni sastanak*, na kojem je Dr. I. Crkvenčić održao predavanje »Irska«.
3. III. *Stručni sastanak*, na kome je Dr. S. Ilešić referirao o »Seminaru za agrarnu geografiju u Nancy-u«.
10. III. *Stručni sastanak*, na kome je Dr. I. Horvat održao predavanje »Vegetacija jugoistočne Evrope«.
17. III. *Sastanak Nastavne sekcije*, na kome je V. Vičić održao predavanje »O interpretaciji pomorskih karata«.
24. III. *Opći sastanak*, na kome je S. Žuljić održao predavanje »Dojmovi s puta po Poljskoj«.

31. III. *Opći sastanak*, na kome su predavali a) M. Friganović »Neki rezultati novijih istraživanja Antarktike« i b) R. Pavić, »Sauthampton — funkcije jedne luke«.
7. IV. *Stručni sastanak*, na kome je T. Šegota predavao »O visinskom rasporedu padalina na Medvjednici«.
14. IV. *Opći sastanak*, na kome su predavali S. Žuljić, »Dvojni Berlin« i J. Ridanović, »Uranij u svijetu«.
21. IV. *Sastanak Nastavne sekcije*, na kome je Dr. I. Crkvenčić održao predavanje »London«.
25. IV. *Izvanredni sastanak* na kome je prof. Günther (Göttingen) održao predavanje »Die Gliederung des jüngeren diluviums«.
28. IV. *Opći sastanak*, na kome je prikazan film »Svjetska izložba u Bruxellesu«.
5. V. *Stručni sastanak*, na kome je S. Žuljić održao predavanje »Prilog poznavanju primijenjene geografije«.
9. VI. *Sastanak Nastavne sekcije*, na kome se raspravljalo na osnovu referata prof. P. Kurteka »O nastavnom programu u reformiranoj gimnaziji«.
14. X. *Izvanredni sastanak*, na kome je prof. J. Blache (Univerzitet Aix en Provence, Francuska) održao predavanje »Gradovi na rijekama u Francuskoj«.
20. X. *Sastanak Nastavne sekcije*, na kome su P. Kurtek i V. Rogić prikazali rad V. Kongresa geografa FNRJ, održanog u Crnoj Gori od 8.—16. rujna 1958. godine.
27. X. *Opći sastanak*, na kome je prikazan film »Život u Tihom oceanu«.
3. XI. *Stručni sastanak*, na kome je dr. V. Rogić predavao o »Srednjem prostoru i brdima NR Crne Gore«.
10. XI. *Stručni sastanak*, na kome je J. Ridanović održao predavanje »Katunski krš i primorje Crne Gore«.
17. XI. *Sastanak nastavne sekcije*, na kome je R. Pavić održao predavanje »Kosmet — izbor gradiva za VII. razred«.
24. XI. *Stručni sastanak*, na kome je Dr. J. Rogić održao predavanje »Geografski osnovi i značenje Dubrovnika«.
8. XII. *Stručni sastanak*, na kome je prof. F. Habe (Postojna) održao predavanje »Morfološko-hidrografski razvoj sjevernog ruba Postojnske zavale«.
15. XII. *Sastanak Nastavne sekcije*, na kome je prikazan nastavni film u boji »Naš krš«, po scenariju Dra J. Roglića.
22. XII. *Opći sastanak*, na kome je Prof. dr. R. Bičanić održao predavanje »Impresije iz Indije«.
29. XII. *Opći sastanak*, veće slobodnih tema Dr. V. Rogić je izložio »Promjene u Kölnskom ugljenom bazenu« i »Plan Velike Volge«.

GODIŠNJA SKUPŠTINA GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE 1. II. 1957.

Uvodna riječ predsjednika prof. J. Roglića.

Naša godišnja skupština pada u vrijeme koje je kalendarski i klimatski pogodno. Još jedna godina je iza nas i počinamo novu. Razborito je da minuli period analiziramo i donesemo odgovarajuće odluke, kako bi iduće razdoblje završili s još boljim rezultatima. Ovaj razvojni i progresivni tok treba da bude naš stalni princip; tako možemo očekivati dobre rezultate za svoju struku, društvo, a time i za sebe. Za ovaj skupštinski rad pogodno je i godišnje doba, kada lakše ostajemo u zatvorenom prostoru i bliže smo sebi i svojim brigama. Mi imamo zajedničke brige i želje, a to nas i okuplja u ovom društvu.

Prošle godine smo na Glavnoj skupštini apelirali na međusobnu suradnju i pomaganje, a time i lojalnost prema našem društvu. Vjerujem da smo svi, na osnovu onoga, što smo nakon toga doživjeli, a osobito takom tri posljednja dana, konstatare, da je naše članstvo to ispravno razumjelo i prihvatilo. Ovako brojno prisustvo i učestvovanje u radu zimskog seminara kao i na redovitim sastancima središnjice u Zagrebu zaista ulijeva pouzdanje i ukazuje, da je društvo prebrodilo početnu fazu i ulazi u period pune aktivnosti. Osobno to primam kao najprijatniji

i ohrabrujući pojav i veselim se da ću učestvovati u grupi aktivnog članstva, dajući svoj skroman prilog zajedničkim naporima.

U ime Upravnog odbora mogu ovom skupu saopćiti da su se i u užem krugu stvari bolje razvijale i poboljšale. Povećao se je broj onih članova koji neštedimice ulažu svoje energije i dobru volju za naše društvo i o čijem radu u prvom redu ovisi društveni razvitak. Smatram svojom dužnošću da posebno istaknem kolegu Kurteka koji je svojski preuzeo vođenje Geografskog horizonta i sa pročelnikom, kolegom Trivanovićem, traži najbolje metode rada Nastavne sekcije. Kolega M. Jurić je svojem zalaganjem znatno materijalno pomogao društvu i odrekao se prava koja mu iz toga pripadaju. Naš novi kooptirani tajnik, M. Friganović, je s umješnošću i odlučno nastavio vođenjem društvenih poslova, a nadam se da ćete i vi iz izvještaja konstatirati kako se društveni blagajnik brine, da nađe najpogodnije rješenje društvenih i finansijskih problema. Treba napomenuti, da ni uz najbolju volju neće biti moguće za dugo vrijeme obavljati opsežno društveno poslovanje na ovoj dobrovoljnoj bazi, te će trebati tražiti jedno normalnije rješenje.

Zaista je zadovoljstvo i ohrabrujuće, konstatirati, kako naši članovi iz pokrajine svojim zanosom i radom uspijevaju, da, i pored mnogih poteškoća, učestvuju u društvenim manifestacijama, i da sa velikim interesom prate rad. Bilo je naročito prijatno susretati vesela lica članova društvene Uprave koji su sa ushićenjem raspravljali o brojnom odazivu i općem interesu na netom dovršenom seminaru. Naglašavam ove momente, jer zanos dočarava a lojalan rad će ostvariti bolju budućnost. Veoma je važno, da na početku druge desetogodišnjice Geografskog društva možemo konstatirati da ta dva osnovna elementa postoje i da s pouzdanjem možemo pristupiti rješavanju naše problematike, a ta je brojna i opsežna.

Početi ću po narodnom »pred vlastitim vratima«. Iako možemo s osnovnim biti zadovoljni, ipak nas ima mnogo koji ne shvaćaju, da su prava i obaveze nerazdvojni pratioci. Shvaćam opće i posebne poteškoće, ali nam mora biti jasno da društvo može postojati samo uz materijalnu podršku članstva. Članski ulog je velik i malen — ovisi o tome kako se shvati. Molio bih da o tome otvoreno i drugarski razgovaramo, nužno je da znamo koliko nas ima i s kojima možemo računati.

Počeli smo s »kućnim časopisom« (Vijesti G. D. H.), u kome ćemo ove razgovore otvoreno nastaviti i u razdoblju između skupština. Skupštine treba da služe većim i važnijim problemima. Bilo bi korisno da se ovaj sastanak koristi i za utvrđivanje modaliteta stalne međusobne pomoći, na pr. u izvođenju terenske nastave, putovanjima i drugim formama suradnje. Nek naše društvo bude živ i skladan organizam, kako u cjelini, tako i u svojim dijelovima.

Mnogo smo zainteresirani za svoju struku, jer o njenom položaju ovisimo i mi, dozvolite da okrenem red i kažem da struka ovisi o nama. Naši skupni sastanci su zgodna prilika da razmijenimo mišljenja, koristimo pozitivna iskustva drugih i donesemo odgovarajuće odluke. Ostvarenje tih odluka nije lako i ne dolazi samo od sebe. Treba spojiti dobru volju i naporan rad — s ljubavlju uređen kabinet, umješno izlaganje, koje okupira slušače — rezultat su takvog procesa. Dobar geografski rad nije samo naš interes, već i opća društvena potreba. Kad bi se to shvatilo, vjerujem da bi otpale mnoge poteškoće. Naša je stručna krivica ako se nije uspjelo utvrditi što je važnije: ili kako je Kolombo putovao ili upoznavanje suvremene američke stvarnosti, odnosno bitke i carstvo Đingis Kana ili suvremeniji kineski, a zapravo svjetski problemi, ili da govorimo o našim okvirima da poredimo potrebu poznavanja stare Salone i današnjeg Splita, i t. d. Na žalost, danas se raspravlja koja je od ovih problematika važnija, i, ako pri tome gubimo, krivica je u prvom redu naša.

Upoznati svijet oko nas, osnovna je potreba i važan izvor mudrosti. O nama ovisi koliko će ta spoznaja prodirjeti i donijeti odgovarajuće plodove. Omladina koju odgajamo ostati će nam privržena prema našim zaslugama i zastupati odgovarajuća gledanja. Današnje mišljenje o nastavnicima i pojedinim predmetima, plod je sjemena koje je ranije zasijano. Treba još mnogo raspraviti među nama i o našem poslu, a u tome mi smo još uvijek na početku. Ukorijenjena gledanja uporno se održavaju. Kad pročistimo kod sebe i u školi, odraziće se to i u društvu. Solidan geografski rad dobit će odgovarajući položaj u nastavi i opravdanu primjenu u društvu.

Bavimo se materijom koja je u opsegu neiscrpna, jer se stalno u vremenu i prostoru mijenja. Možemo dakle, u svako doba pružiti novo i podatke općeg društvenog interesa. Treba umješno spojiti ova dva elementa i izvući koristi za pojedinca, struku i cijelo društvo.

Naša koncepcija u dosadašnjem društvenom razvitku bila je: stvoriti aktivnu čeliju i razviti njenu aktivnost tako da potakne druge i koristi svima. Daljnja etapa treba da bude prostorno širenje društvene organizacije i razvijanje aktivnosti koja odgovara datim prilikama i općem društvenim interesima. Molimo, da se sa ovog stanovišta saslušaju izvještaji Upravnog odbora i da svojim prijedlozima, a naročito suradnjom pomognete ostvarenje konačnih zadataka Geografskog društva Hrvatske.

Izvod iz tajničkog izvještaja.

Dne 1. II. 1958. održana je na osnovu čl. 40 pravila Društva godišnja skupština GDH u prostorijama Geografskog instituta Prirodoslovno-matematičkog fakulteta.

Izveštaj vršioca dužnosti tajnika Mladena Friganovića o radu društva u proteklom razdoblju istakao je nastojanja upravnog odbora na povećavanju broja članova društva i pozitivne rezultate na okupljanju sve šireg kruga geografa, koji žive i rade izvan republičkog sjedišta. Društvena se aktivnost odvijala općenito i u prošloj godini uspješno, osobito rad središnjice koja se afirmirala jačanjem neposrednog kontakta i stručnim diskusijama s predstavnicima geografske nauke SSSR-a, SAD, Velike Britanije, Poljske i dr. Za jače povezivanje s članstvom izvan Zagreba upravni odbor je započeo izdavanjem tromjesečnih »Vijesti« GDH, jer se, slabljenjem aktivnosti pojedinih ogranaka pokazala nužda tješnje suradnje i povezanosti članstva sa središnjicom, te bolje obaviještenosti o društvenoj aktivnosti članstva u pokrajini.

Nastavna je sekcija veoma uspješno učestvovala u raspravama o planovima i programima reformirane niže i srednje škole, te pripremila terenski ljetni seminar u Lici i sjevernoj Dalmaciji, a zimski seminar u Zagrebu i Varaždinu. Svojom aktivnošću nastavna se sekcija sasvim približila problematici geografske nastave u nižoj i srednjoj školi i time dokazala koliko se pošlo naprijed.

Zamjena društvenih publikacija proširila se na 35 stranih zemalja, a »Horizont« krči sebi put k sigurnoj afirmaciji i ostvarenju zadaće koja mu je namijenjena.

Svoj skromni jubilej društvo je proslavilo rijetkim sastankom na kojem je prisustvovao nestor hrvatskih geografa 89-godišnji prof. Milan Senoa. Tom su prigodom četrnaestorica istaknutih stranih geografa iz devet zemalja izabrani za počasne članove GDH i izveden je dvodnevni terenski seminar u Brodsko posavlje.

Uspješnu suradnju društva s prosvjetnim vlastima i drugim ustanovama u zemlji i van nje posebno je naglasio predsjednik Roglič dr. Josip zamolivši članstvo, da pruži i dalje potrebnu podršku upravnom odboru čiji su članovi svojim učešćem na konferenciji za nastavni plan i program u Beogradu, na Plenumu Savjeta geografskih društava FNRJ u Sarajevu, na terenskoj nastavi grupe studenata i profesora geografije iz Liege-a i na kongresu slovenskih geografa pokazali značajnu aktivnost u vodenju naše stručne organizacije.

Nakon uvodne riječi predsjednika, izvještaja tajnika i blagajnika te diskusije i sugestija prisutnih članova o oblicima daljnje aktivizacije društva, zaključeno je da se:

1. važnija zbivanja iz rada društva objavljuju u »Vijestima«,
2. razmotri mogućnost učešća jedne grupe članova GDH na Međunarodnom seminaru u Belgiji u ljeto 1958.,
3. na idućem seminaru posveti veća pažnja metodi terenske nastave,
4. »Horizont« još većma približi potrebama đaka i nastavnika i da se nastoji prijeći na izdavanje četiri jednobroja godišnje,
5. zaostala članarina čim prije prikupi i
6. obustavi slanje društvenih publikacija onim članovima, koji pored opomene ne uplate u određenom roku dužan iznos.

M. Friganović

Izvod iz izvještaja blagajnika S. Žuljića.

U materijalnom poslovanju treba diferencirati slijedeće osnovne sektore djelatnosti društva: poslovanje društva u užem smislu; Geografski glasnik; Geografski horizont i seminari i ekskurzije.

Bilanca za 1957. godinu pokazuje da su svi sektori djelatnosti društva aktivni osim poslovanja društva u užem smislu:

Sektor	Prihodi	Rashodi	Razlika
Društvo	135.111	298.219	— 163.108
Geografski glasnik	592.461	181.575	+ 410.886
Geografski horizont	1.059.896	641.926	+ 417.970
Seminari, ekskurzije	385.650	296.432	+ 89.218
Svega	2.173.118	1.418.152	+ 754.966

Osnovni prihod društva je članarina. Prema gruboj procjeni tokom jedne godine društvena blagajna bi trebala ubrati:

644 člana po 500.— dinara	=	322.000.— dinara
68 člana po 250.— dinara	=	17.000.— dinara
Svega		339.000.— dinara

Tokom 1957. godine ubrano je svega 40% od gornjeg iznosa! Prosječno bi godišnje trebalo ubrati dinara 339.000.—

Ubrano tokom 1957. godine dinara 131.111.—

Razlika dinara 207.889.—

Opći troškovi djelatnosti društva mogu se djelomično pokriti uštedama kod organizacije ekskurzija i seminara, te požrtvovnim dobrovoljnim besplatnim uslugama članova kod njihovih organizacija, ali treba konstatirati da je i usprkos toga društvo kao takvo, uzimajući u 1957. godini zasebno, bilo pasivno.

Višak rashoda nad prihodima kod društvenog poslovanja din 163.108.—

Višak prihoda nad rashodima kod ekskurzija i seminara din 89.218.—

Ostaje višak rashoda nad prihodima din 73.890.—

Djelatnost društva je u tolikoj mjeri razgranata da su troškovi administracije tokom 1957. godine iznosili čak 269.724.— dinara.

Tako visoki rashodi (kraj besplatne upotrebe prostorija) u odnosu na skromne prihode ugrožavaju aktivnu bilancu društva. Posebno treba istaknuti da veliki dio poslova obavljaju članovi besplatno, kao svoju društvenu dužnost. Posebno od toga treba istanuti pomoć članova studenata. Svakako takav način obavljanja tekućih poslova ima svojih granica obzirom na vremensko opterećenje pojedinih članova. Treba imati u vidu da su honorari za pojedine radove, koje je društvo plaćalo bili izvanredno niski, te ovakvo racionalno poslovanje ima također svojih granica. Ipak su troškovi honorarnih usluga u porastu (obavezno plaćanje socijalnog doprinosa, poreza i t. d.). Prema tome ostaje otvorenim pitanje kako se tako malim sredstvima može održati danas već dosta široka djelatnost društva (kartoteka članstva, knjigovodstveni poslovi, odprema godišnje cca 8000 publikacija, korespondencija sa pojedincima).

S druge strane stoji u pasivnoj stavci veliki broj članova, koji neredovito ili uopće ne plaćaju članarinu.

PREGLED FINANCIJSKOG

	Društvo	
	Prihodi	Rashodi
Troškovi administracije	—	139.998
Autorski honorari i tehnička obradba	—	—
Redakcijski troškovi	—	—
Stamparski troškovi	—	—
Oglasi	—	—
Dotacije	—	—
Prihodi od prodaje izdanja	—	—
Članarina	135.111	—
Specijalne uplate	—	—
Troškovi za goste	—	26.686
Za seminare i ekskurzije	—	—
Oprema	—	95.000
Razni troškovi	—	32.755
Povrat krivih knjiženja	—	3.780
Svega	135.111	298.219

POSLOVANJA U 1957. GODINI

Geogr. Glasnik		Geogr. Horizont		Seminari, ekskurz.		Svega	
Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
—	10.200	—	119.094	—	432	—	269.724
—	169.571	—	75.674	—	—	—	245.245
—	1.804	—	12.710	—	—	—	14.514
—	—	—	434.448	—	—	—	434.448
—	—	40.000	—	—	—	40.000	—
543.045	—	600.000	—	—	—	1,143.045	—
49.416	—	419.896	—	—	—	469.312	—
—	—	—	—	—	—	135.111	—
—	—	—	—	385.650	—	385.650	—
—	—	—	—	—	—	—	26.686
—	—	—	—	—	296.000	—	296.000
—	—	—	—	—	—	—	95.000
—	—	—	—	—	—	—	32.755
—	—	—	—	—	—	—	3.780
592.461	181.575	1,059.896	641.926	385.650	296.432	2,173.118	1,418.152

Geografsko društvo Hrvatske ima 712 članova. Ono se afirmiralo kao aktivna društvena stručna organizacija, te ne postoje razlozi da ne traži veću društvenu disciplinu. U periodu svojih nastojanja da se afirmira i da okupi što veći broj geografskih stručnjaka, a respektirajući eventualne materijalne nemogućnosti pojedinaca društvo je toleriralo povremeno ne plaćanje članarine. Danas ne postoje objektivni razlozi, da se svi oni pojedinci, koji su se iz bilo kojeg razloga oglasili plaćanju članarine ne pozovu na izvršavanje i tih materijalnih društvenih obaveza. Iza takvog zahtjeva stoji aktivna zajednica geografa sa konkretnim rezultatima rada i sa konkretnim doprinosima struči, pa prema tome i svakom pojedinom članu. Osim toga na takav nas zaključak sili i materijalno stanje društva. Tu su dvije edicije, društvene vijesti i redovni stručni sastanci, seminari i ekskurzije i t. d. Kraj današnjeg sadržaja rada društva, ne bi smjelo biti niti jednog člana, koji bi svoje članstvo

doveo u pitanje zbog godišnje članarine od dinara 500.—, tim više što za taj iznos Društvo osigurava svoje stručno glasilo besplatno, iako ono samo stoji po jednom primjerku znatno više.

Trebalo bi razmotriti prijedloge:

1. da se obustavi dostavljanje »Geografskog glasnika« i »Vijesti« članovima, koji ne plaćaju svoj članski ulog;
 2. da se sve dužnici pismeno opomenu, da plate dužnu članarinu, u koliko to sami ne učine do 15. veljače o. g.;
 3. da se sve upisani članovi, koji ne podmire članarinu, a primili su društveno glasilo pozovu, da plate Geografski glasnik po njegovoj prodajnoj cijeni;
 4. da se razmotri pitanje brisanja iz članstva onih članova, koji na opomenu ili godinu dana nakon isteka roka ne plate dužnu članarinu za proteklo razdoblje.
- Ove, u načelu nepoželjne administrativne mjere, mogu uvjetovati izvjesno smanjenje članova, no to se sigurno ne će odnositi na aktivne članove. Manjak neaktivnih članova u koliko takovih ima ne može dovesti u pitanje djelatnost društva, a s druge strane odteretiti će materijalne rashode društva.

Uz financijska sredstva kojima raspolazemo i prihode, koje možemo ostvariti, a posebno uz interes i rad koji članovi ulažu u sve društvene akcije, možemo očekivati dalje razvijanje našeg društvenog rada i u ovoj godini. U takvoj situaciji ne bi trebalo izostaviti niti pomoć prosvjetnih organa kao i organa vlasti, koja bi nam pomogla u podmirenju troškova administracije i režije, koje kraj ovako razgranate djelatnosti nismo u stanju niti smanjiti, a niti sami financijski izdržavati.

ZIMSKI SEMINAR

Dvodnevni zimski seminar Geografskog društva Hrvatske koji je održan dne 30. i 31. siječnja 1958. u prisustvu 160 nastavnika (od čega 15 iz drugih Narodnih republika), posvećen je problemu nastavnog programa u reformiranoj osmogodišnjoj školi i gimnaziji, izmjeni iskustva o geografiji na maturi, o suvremenim nastavnim pomagalima i, na kraju, su dana obavještenja o nekim naučnim aktuelnostima.

Dne 30. siječnja A. Cvitanović se osvrnuo na nastavni program iz geografije u osmogodišnjoj školi; P. Kurtek je govorio o problemu nastavnog programa iz geografije u reformiranoj gimnaziji i o nekim iskustvima o geografiji na maturi; Roglić dr. J. održao je predavanje »Opazanja od Crne Gore do Makedonije«; Crkvenčić dr. I. »O jednom pokušaju izdvajanja kulturno-geografskih zona Jugoslavije«, te M. Friganović »Polarni krajevi u Međunarodnoj geofizičkoj godini«.

Dne 31. siječnja F. Lulić je govorila o stručnom obrazovanju nastavnika geografije, a I. Barić, R. Pavić i V. Vičić su predavali o grafičkim metodama u nastavi geografije, dok je B. Starčević upozнала učesnike sa suvremenim geografskim kabinetom jedne škole. Na kraju su L. Trivanović, Dr. Oppitz i P. Kurtek demonstrirali način korišćenja nekih novih nastavnih filmova i dijafilmova.

Tradicionalni zimski seminar završio je veoma uspješno.

M. Friganović

SEMINAR U VARAŽDINU

Na molbu prosvjetnih vlasti NOK Varaždin održalo je GDH dne 31. ožujka i 1. travnja 1958. u njihovu gradu seminar za učitelje i nastavnike geografije iz dotičnog kotara. Prisustvovalo je 35 osoba. Razmatrani su slični problemi i održana predavanja kao i na seminaru za vrijeme zimskih praznika u Zagrebu, koji je bio namijenjen svim nastavnicima, članovima GDH.

Izlaganja Roglić dr. Josipa, L. Trivanovića, P. Kurteka, Crkvenčić dr. Ivana, M. Friganovića, V. Vičića, R. Pavića i T. Jagačića, izmjena misli o aktuelnim nastavnim i stručnim problemima bila su od znatne koristi učesnicima seminara. Učesnici su izrazili želju da se ovaj seminar kasnije donuni s dvodnevnom terenskom demonstracijom, što je društvo, koje je tom prilikom dobilo sedamnaest novih članova, obećalo izvesti čim se za to ukaže obostrana mogućnost.

M. Friganović

SPELEOLOŠKA SEKCIJA GDH

Rad u god. 1958.

U već ustaljenim oblicima rada, Sekcija je i u ovoj godini postigla značajne uspjehe u istraživanju našeg podzemlja.

a) Na sastancima, koji se održavaju svakog utorka, članovi Sekcije su vršili sređivanje podataka prikupljenih na terenskim izlascima; pripremali dokumentaciju i opremu za istraživanje otoka Brača, te raspravljali o općoj krškoj problematiki otoka, kao i o najsvrsishodnijem načinu i tehnici istraživanja. Suradujući sa Speleološkim društvom Hrvatske, u »Kartoteku speleoloških objekata« na sastancima su umeseni podaci za oko 500 objekata iz naše republike. Članovi Sekcije su priredili jedno »Speleološko veče« na redovitom mjesečnom sastanku Speleološkog društva Hrvatske. Tom prilikom su iznijeli rezultate speleoloških istraživanja otoka Krka, koja su izvršili u ljetu 1957. g.

b) Od 20. VII. do 8. VIII. vršena su terenska ekipna istraživanja istočnog dijela otoka Brača. Tom prilikom su 12 članova Sekcije istražili 60 objekata.

c) Priredene su dvije terenske demonstracije speleološkog rada u pećini Veterinici i na njima je sudjelovalo 58 učesnika.

d) Članovi Sekcije su surađivali sa Speleološkim društvom Hrvatske kod organizacije II. jugoslavenskog speleološkog kongresa, koji se je održao u Splitu i dalmatinskoj Zagori od 1. do 4. VI. Na ovom kongresu sudjelovalo je 18 članova Sekcije.

e) Tajnik Sekcije učestvovao je na II. međunarodnom speleološkom kongresu u Italiji od 5. do 12. X.

I. Baučić

OGRANAK GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE U RIJECI

U toku 1958. god. naš Ogranak je održao slijedeće sastanke:

9. I. u okviru nastavne sekcije tretirani su problemi nastave geografije u srednjoj školi, posebno u VIII. razredu gimnazije.

6. II. E. Stražičić je informirao članove o radu zimskog seminara kojeg je organizirala društvena središnjica u Zagrebu, kao i o toku godišnje skupštine.

6. III. R. Levi je iznijela utiske s puta u Englesku.

4. IV. E. Stražičić je održao predavanje s projekcijama o Arabiji.

15. V. u okviru nastavne sekcije izmijenjena su iskustva o nastavi geografije u osmogodišnjoj školi. Raspravljalo se također o »Geografskom horizontu«.

5. VI. Z. Kamenar je održao predavanje o metodi geografije.

9. X. prikazano je nekoliko novoizšlih diafilmova. Vođena je diskusija o ulozi diafilma u nastavi geografije.

6. XI. E. Stražičić je izvijestio o radu V. kongresa geografa Jugoslavije i održao predavanje s projekcijama o Crnoj Gori, na osnovu trase, kojom su prošli učesnici Kongresa.

4. XII. izmijenjena su iskustva o radu po novom nastavnom programu za osnovne škole, posebno u VI. razredu.

U 1958. god. članovi našeg Ogranaka održali su nekoliko javnih predavanja u Narodnim sveučilištima Rijeke, Pule, Kastva i Krka (Ekonomski i politički problemi Arabije, Indonezija i Zapadni Irijan, Ujedinjene i podjela Bliskog istoka)

N. Stražičić

OGRANAK GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE U SPLITU

Geografski Ogranak u Splitu bio je u toku 1958. god. aktivan. Svakog mjeseca održavani su redoviti sastanci na kojima su raspravljani razni problemi iz geografske nastave i nauke, te održana slijedeća predavanja:

1. Anliza uspjeha u nastavi geografije splitskih škola.

2. Billić Miriana i Derado Klement: Izvještaj sa geografskog seminara u Beogradu i Zagrebu.

3. Lulić Franka: Hidroenergija Dalmacije i njeno značenje.

4. Perković Sonja: Luke Rijeka-Split-Dubrovnik (paralela).

5. Problemi i poteškoće u nastavi geografije pri prijelazu iz osmogodišnjih škola u gimnazije-diskusija.
6. Ekskurzija dolinom Krke.
7. Diskusija o grupnom radu u geografiji.
8. Flege Olga: Izvještaj sa kongresa u Crnoj Gori.
9. Derado Klement: Rad V. kongresa geografa FNRJ — analiza i utisci.
10. Jutronić Andro: Otoci u Arktičkom arhipelagu.

Članovi Ogranaka sudjelovali su pri organizaciji II. Kongresa jugoslavenskih speleologa u Splitu. Ogranak je priredio pored nekoliko kraćih izleta i dvije veće ekskurzije i to: 1. sjevernom padinom Biokova (Split-Šestanovac-Zagvozd-Zupa-Vrgorac) 2. jadranska turistička cesta — dolina Krke (Split-Trogir-Sibenik-Skradin-slapovi Krke-Roški slap-Drniš-Klis). Članovi su pored toga održali niz predavanja u Pučkom sveučilištu (Bašić, Ivanović, Jutronić, Derado). Neki drugovi sudjelovali su u dnevnoj štampi i naučnim publikacijama (Darado, Ivanović, Jutronić, Ujević).

A. Ujević

OGRANAK GEOGRAFSKOG DRUŠTVA HRVATSKE U VARAŽDINU

Rad Ogranaka u toku 1958. godine odvijao se preko sastanka, javnih predavanja i dva održana seminara.

Na inicijativu druga Jagačić Tomislava, a uz pomoć Narodnog Odbora Kotara i općine Varaždin, održan je dvodnevni geografski seminar 31. III. i 1. IV. 1958. godine za sve nastavnike geografije kotara Varaždin. To je uglavnom zimski seminar Geografskog društva Hrvatske održan u Zagrebu koncem siječnja 1958. godine, prenešen u Varaždin. Na tom seminaru održana su slijedeća predavanja:

1. A. Cvitanović: Osnovni principi i sadržaj geografije u reformiranoj osmogodišnjoj školi.
2. P. Kurtek: Problemi nastavnog programa u reformiranoj gimnaziji.
3. P. Kurtek: Frontalne i aktivne metode u geografskoj nastavi.
4. Dr. J. Roglić: Geografska opažanja od Crne Gore do Makedonije (uz projekcije).

5. R. Pavić i V. Vičić: Grafičke metode u nastavi geografije.

6. L. Trivanović: Upotreba diafilma u osmogodišnjoj školi uz demonstracije.

7. P. Kurtek: Upotreba diafilma i filma u srednjoj školi uz demonstracije.

8. Dr. I. Crkvenčić i M. Friganović: Naučne aktuelnosti.

Godišnja skupština Ogranaka održana je 1. IV. 1958. godine uz prisustvo Dr. J. Roglića i P. Kurteka. Na tom sastanku konstituiran je slijedeći novi odbor:

Predsjednik: Jagačić Tomislav, podpredsjednik: Kovačić Vladimir, organizacioni tajnik: Sivončik Josip, administrativni tajnik: Đurišić Vesna, blagajnik: Kovek Ruža. Unutar Ogranaka 8. V. 1958. godine održano je predavanje V. Kovačića: Regionalna podjela hrvatskog međurječja.

Drugi seminar održan je 19. V. 1958. g. »Naša Komuna« (grad i kotar Varaždin) za sve nastavnike geografije kotara Varaždin, uz pomoć Savjeta za prosvjetu kotara Varaždin. Na tom seminaru održana su slijedeća predavanja:

1. Dr. I. Rubić: Uvodno predavanje.

2. V. Kovačić: Fizičko geografski i historijski prikaz Varaždina i regije.

3. J. Sivončik: Gravitatione zone Varaždina.

4. V. Lacković: Privreda Varaždina i regije.

5. Dr. I. Rubić: Perspektive Varaždina i njegove regije.

Članovi Ogranaka prisustvovali su 8. VI. 1958. g. sletu planinara Hrvatskog Zagorja na Ravnoj Gori.

Drugovi Tomislav Jagačić, Vladimir Kovačić i Josip Sivončik prisustvovali su kao delegati na V. Kongresu geografa FNRJ u Crnoj Gori. Drug Jagačić Tomislav bio je na svjetskoj izložbi u Bruxellesu i prisustvovao 15. godišnjici bitke na Sutjesci, te je u vezi toga održao niz predavanja.

Po prodaji »Geografskog Horizonta« Varaždin se nalazi među prvim gradovima, te se po pojedinom broju raspačava 200 primjeraka.

J. Sivončik